IIN KUNTA

Iin kunta cleantech hankinnat

Eduskunnan tarkastusvaliokunta 25.2.2020

Ari Alatossava, asiantuntijalausunto

Kokonaisvaltainen toiminta- ja ajattelutapa

- ”Usein kestävän kehityksen edistäminen edellyttää hankintojen tekemistä. Kyse ei tällöin välttämättä ole yksittäisten laajojen hankintojen tekemisestä vaan paremminkin siitä, että ympäristöystävällisen ajattelutavan systemaattinen ulottaminen hankintayksikön toimintoihin vaatii erilaisten hankintojen tekemistä. Tällaista laaja-alaista toimintatapaa, jossa hankinnoilla on järjestelmällisesti kehitetty lämmitysratkaisuja, ruokahuoltoa, liikkumista, vedenkäyttöä ja jätteiden käsittelyä, on sovellettu Iin kunnassa.
- Kestävän kehityksen mukainen toimintatapa voi kietoutua yhteen muiden kehittämistavoitteiden kanssa. Iin kunnassa kysynnän (ja markkinoiden) luomisella kestäville ratkaisuille pyritään samalla tukemaan kasvua ja työllisyyttä”. (s. 22)

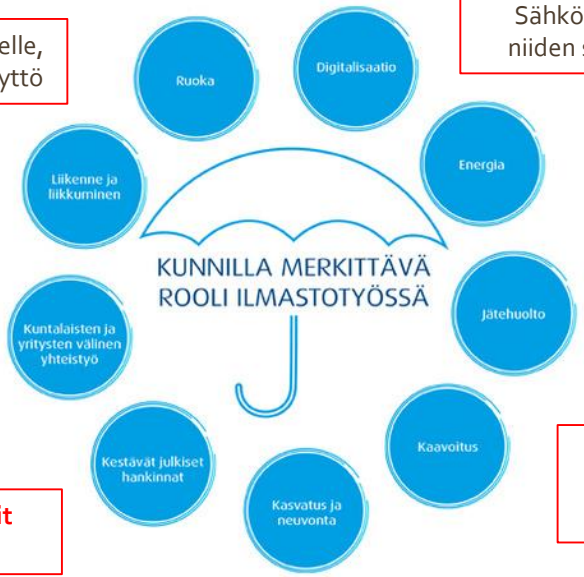
Käytännön työ ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja muutokseen sopeutumiseksi tehdään paikallisella tasolla

Kestävät valinnat lautaselle, hävikin minimointi ja käyttö

Sähköiset palvelut ja niiden saavutettavuus

Joukkoliikenne, kestävät kulkutavat ja uudet käyttövoimat

Lämmön ja sähkön tuottaminen, jakelu ja käyttö

Jätteiden synty ja käyttö

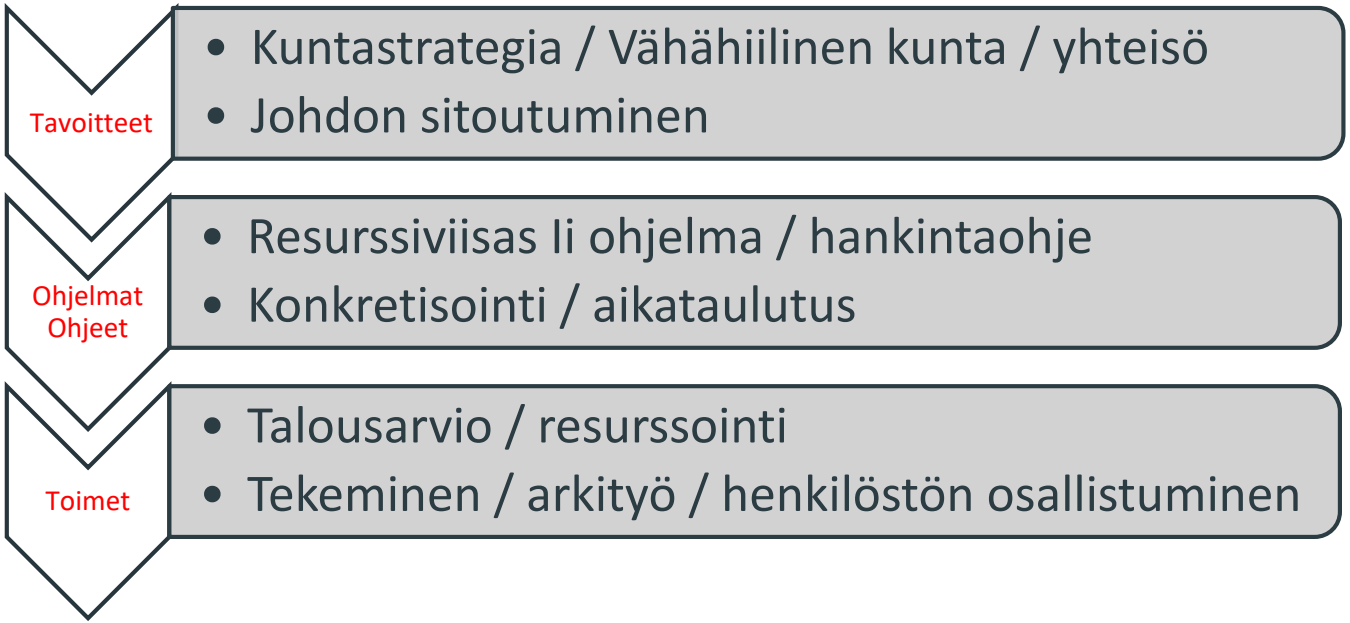
Yhdyskuntarakenne, rakentamismääräykset, hiilinielut

Kestävän kehityksen kriteerit hankintaohjeeseen

Asennemuutos, luotettava tieto

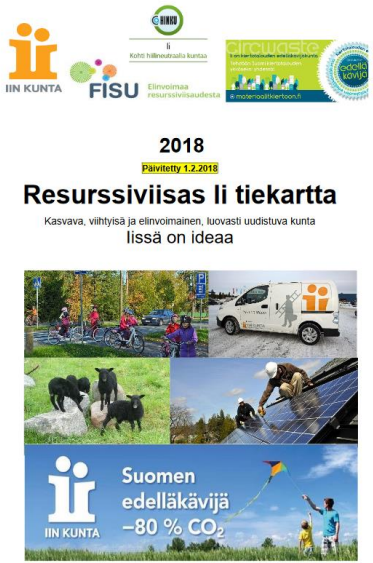
INFRA

Tuumasta toimeen …

Ohjelmat ja ohjeet

THE INNOVATION IN POLITICS INSTITUTE

Askeleet kohti vähähiilistä yhteisöä

Resurssiviisauden tiekartta

1. Uusiutuvan energian tuotanto & kulutus

Uudet investoinnit (tuulivoimapuistot & aurinkovoimalat & lämpöpumput) & Led valaistus & toimitilojen energiaratkaisut (ei öljyä) ja energiatehokkuus (TEM energiatehokkuus-sopimus) & yhteishankinnat (kuntalaiset) & energiaporinat

2. Yhdyskuntarakenne & liikenne

Keskustan asemakaava & kevyen liikenteen väylät & julkinen liikenne & lähijunaselvitys & Sähköautot (yhteiskäyttö- & kimppa-autot) & latausinfra – vaihe 2 (2017 – 2020)

3. Kulutuksen vähentäminen ja materiaalikierrätys

Uudisrakentaminen (Joutsenmerkkikoulu) & Kierrätys (Wastebook; IoT) & sähköiset palvelut & Iisiverkko - valokuituverkko & 50/50 -toiminta kouluissa & Tavarakierrätys & Iisisti energinen (energian kulutuksen vähentäminen)

4. Ruokatuotanto & kulutus

Ruokaketju (kouluissa / asumispalveluissa) & optimointi ja hävikin vähentäminen (ulosmyynti) ja hävikin hyödyntäminen & kompostointi & sydänmerkki

5. Vesivarat & Luonnonvedet

Iijoen veden laatu & Vaelluskalat & Iijoki -sopimus & Kuivajoen ja Olhavajoen kunnostushankkeet & Perämeren tila & soiden ennallistaminen

Maankäytön rooli? Hiilinielut? Suot ja metsät? ➡ METSÄSUUNNITELMA

Hankintaohje / Kuntastrategian mukaisesti

- Hankinnoissa tulee huomioida Iin kunnan kuntastrategia. Kuntastrategiassa 2018–2025 läpileikkaavina teemoina ovat ”Kestävä kehitys”, ”Digitalisaatio” ja ”Elinkeinoelämä edellä”.
- **Kestävä kehitys:** Kestävä kehitys voidaan huomioida esimerkiksi seuraavasti:
- Hankitaan vain tarpeellista ja jo hankintavaiheessa huomioidaan materiaalin/tuotteen elinkaari sekä uusiokäyttömahdollisuus.
  - Tavoitteena on, että hankinnasta on mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Tässä tulee huomioida hankinnan koko elinkaari (tavarat, kuljetukset, pakkaukset, varastointi, jätehuolto jne).
- Huomioidaan vähäpäästöisyys ja asetetaan sitä koskevia vaatimuksia tarjouspyyntöön (mm. kuljetuspalvelut).
- Vaaditaan sertifikaatteja ympäristöystävällisyydestä tms. osoitus toimittajasta tai tuotteesta (esimerkiksi Joutsenmerkki).

Lähtökohdaksi kaikissa kestävissä hankinnoissa asetetaan se, että niistä saatava hyöty on pystyttävä määrittämään ja osoittamaan päättäjille.

Investointeja ja tuloksia …

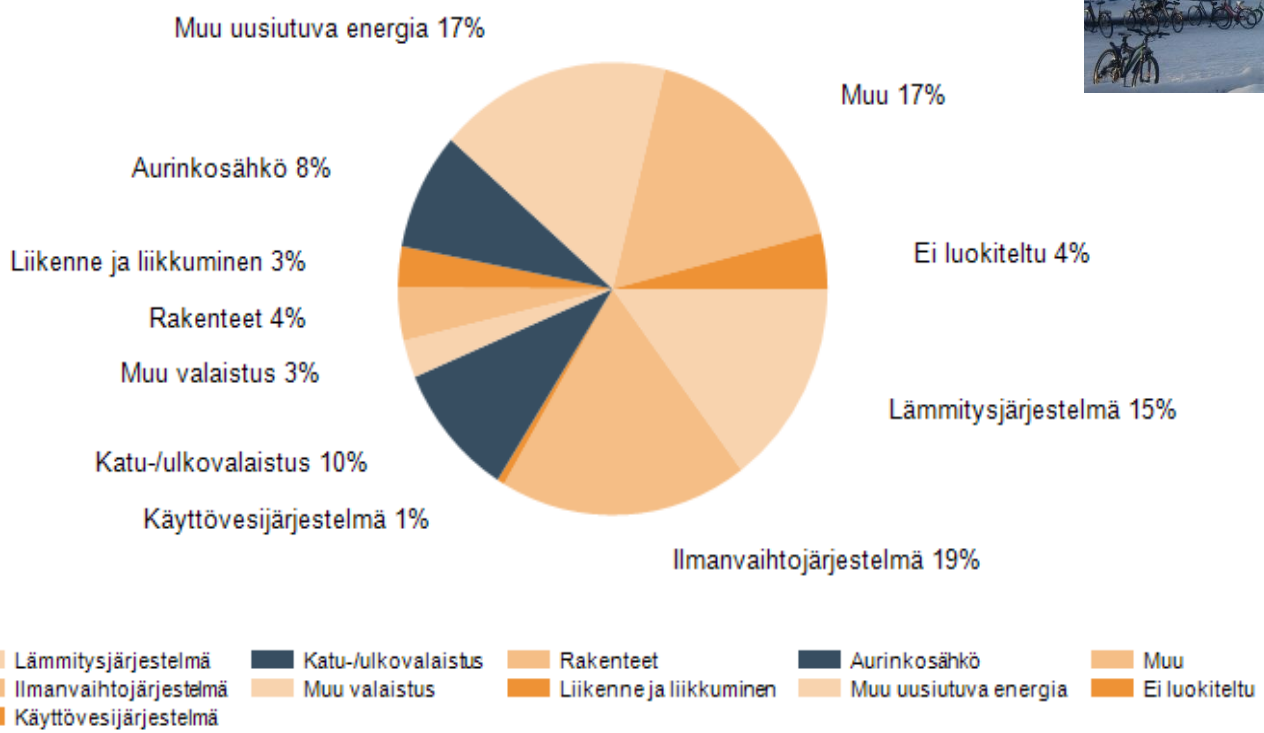
ENERGIATEHOKKUUS-SOPIMUKSET

Vuosi	lkm	Investointi €	Sähkö MWh/a	Lämpö MWh/a	Polttoaine MWh/a	Kaukokylmä MWh/a	**Energiansäästö yhteensä MWh/a**
2014	24	372 240	251	455	54	0	**760**
2015	10	152 500	111	271	11	0	**393**
2016	15	423 800	128	365	0	0	**492**
2017	28	696 334	328	292	225		**845**
2018	12	179 494	25	216			**241**
Toteutetut toimenpiteet yhteensä	89	1 824 368	842	1 599	290	0	2 731
josta voimassa vuonna 2019	88	1 819 368	842	1 599	290	0	2 731

INVESTOINTIEN TAKAISINMAKSU KESKIMÄÄRIN 6,5 VUOTTA

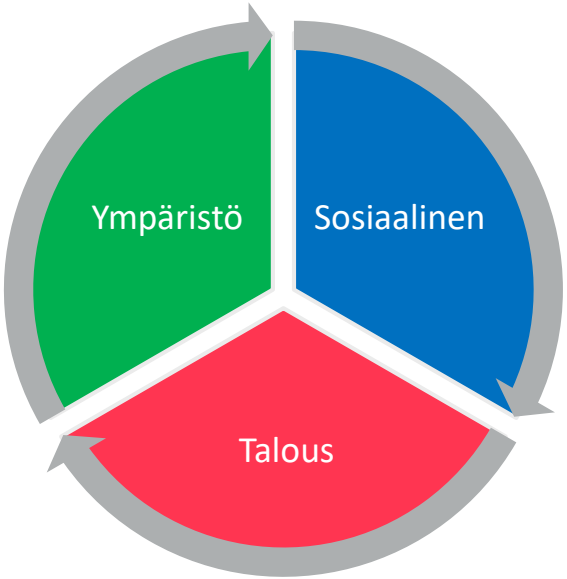
Toimenpiteet luokittain

Yhteenveto

JULKINEN SEKTORI ON
ISO MARKKINA JA MUUTOSTEKIJÄ

- Kokonaisvaltainen ajattelu tärkeää
- Ympäristöajattelu tuo uutta työtä ja tuloa
- Kun tehdään muutosta, silloin kaikki, myös pienet hankinnat, ovat tärkeitä
- Cleantech hankinnat eivät ole jotain erikoista, vaan normaalihankintoja
- ”Raha on hyvä konsultti”, esim. energiatehokkuusssopimukset
- Positiivinen asenne ja osaaminen vievät pitkälle, koska HANKINTOJA TEKEVÄT IHMISET

Kiitos!

Ari Alatossava, kunnanjohtaja
puh. 040-567 6700
ari.alatossava@ii.fi

ii.fi

@iinkunta

